

Monica Triculescu

**Efectele inteligenței emoționale
asupra satisfacției
în învățământul superior**

Colecția
Management

**Editura ASE
București
2022**

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Copyright © 2022, Editura ASE

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

Editura ASE

Piața Romană nr. 6, sector 1, București, România

cod 010374

www.ase.ro

www.editura.ase.ro

editura@ase.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TRICULESCU, MONICA

**Efectele inteligenței emoționale asupra satisfacției în
învățământul superior / Monica Triculescu. – București :**

Editura ASE, 2022

Conține bibliografie

ISBN 978-606-34-0406-1

159.9

Editura ASE

Copertă: Simona Bușoi

Redactor și tehnoredactor: Claudia-Marinela Dumitru

Autorul își asumă întreaga responsabilitate pentru: ideile exprimate, corectitudinea științifică, originalitatea materialului și sursele bibliografice menționate.

Cuprins

Lista tabelelor	9
Lista figurilor	12
Lista anexelor	14

Introducere	15
--------------------------	-----------

Partea I

Stabilirea contextului științific

privind relația inteligență - satisfacție - educație	19
---	-----------

Capitolul 1

Definirea conceptelor care privesc relația inteligență - satisfacție - educație..... **21** |

1.1 Inteligența umană: definire, teorii fundamentale și tipologie	21
1.2 Inteligența emoțională: definire, utilitate și mod de dezvoltare	28
1.3 Modele de inteligență emoțională și metodele de măsurare a acesteia	32
1.3.1 Modelul Mayer-Salovey-Caruso	32
1.3.2 Modelul lui Reuven Bar-On.....	39
1.3.3 Modelul mixt.....	43
1.3.4 Modelul trăsăturii.....	47

Capitolul 2

Satisfacția în muncă: definire și evoluție **52** |

2.1 Teorii ale satisfacției în muncă	52
2.1.1 Teoria factorilor duali	55
2.1.2 Teoria afectivă.....	57
2.1.3 Abordarea personală	59
2.1.4 Modelul autoevaluării	60
2.1.5 Teoria echității	62
2.1.6 Teoria așteptărilor	64

2.2 Metode de măsurare a satisfacției în muncă	66
2.2.1 Indexul satisfacției afective (A Brief Index of Affective Job Satisfaction)	66
2.2.2 Indicele descriptiv al locului de muncă (The Job Descriptive Index – JDI)	67
2.2.3 Cercetare privind satisfacția în muncă (Job Satisfaction Survey – JSS)	68

Capitolul 3

Analiza sistemului de educație din România și unele țări din Europa..... 70

3.1 Evoluția învățământului superior din România.....	80
3.2 Forța de muncă din România: populația activă, educată și migrația forței de muncă.....	85

Capitolul 4

Relația dintre inteligența emoțională și satisfacția în procesul de învățare..... 89

Partea a II-a

Desfășurarea cercetării și prezentarea rezultatelor obținute..... 93

Capitolul 5

Scopul și metodologia cercetării, prezentarea chestionarului folosit și a eșantionului investigat..... 95

Capitolul 6

Analiza răspunsurilor obținute în urma derulării anchetei..... 105

6.1 Descrierea datelor statistice	105
6.2 Verificarea realizării obiectivelor și testarea ipotezelor de cercetare	118

Capitolul 7

Recomandări pentru îmbunătățirea procesului de educație prin valorificarea inteligenței emoționale 154

Bibliografie 159

Anexe 171

Lista tabelelor

Tabelul 1.1 Relația inteligență umană - inteligență emoțională - personalitate în modelul Mayer-Salovey-Caruso	35
Tabelul 1.2 Tipurile de componente și subcomponente ale modelului.....	40
Tabelul 1.3 Modelul mixt inițial de inteligență emoțională.....	43
Tabelul 1.4 Domeniile și competențele inteligenței emoționale în teoria mixtă 1.0.....	44
Tabelul 1.5 Domeniile și competențele inteligenței emoționale în teoria mixtă 2.0.....	45
Tabelul 3.1 Oferta educațională de învățământ superior public/privat	82
Tabelul 3.2 Topul universităților din București în funcție de numărul de profesori și studenți.....	83
Tabelul 3.3 Topul universităților din București din punct de vedere al locurilor disponibile pentru studii universitare de masterat	84
Tabelul 5.1 Corespondențele dintre obiective și ipotezele de cercetare	96
Tabelul 5.2 Prima parte a testului de satisfacție pentru profesori și studenți	99
Tabelul 5.3 Autoevaluarea nivelului de satisfacție al studentului.....	100
Tabelul 5.4 Autoevaluarea nivelului de satisfacție al profesorului.....	101
Tabelul 5.5 Structura eșantionului folosit în cercetare.....	103
Tabelul 6.1 Structura studenților în funcție de anul de studiu	107
Tabelul 6.2 Vechimea în învățământ a cadrelor didactice implicate în cercetare ...	109
Tabelul 6.3 Genul respondenților studenți.....	109
Tabelul 6.4 Genul respondenților cadre didactice.....	109
Tabelul 6.5 Deviația standard pentru studenți	111
Tabelul 6.6 Împărțirea respondenților studenți în funcție de categoria statutului marital.....	112
Tabelul 6.7 Împărțirea respondenților cadre didactice în funcție de categoria statutului marital	113
Tabelul 6.8 Nivelul mediu de inteligență emoțională pentru studenți	114
Tabelul 6.9 Nivelul mediu de inteligență emoțională pentru profesori.....	114
Tabelul 6.10 Percepția studenților cu privire la nivelul mediu de inteligență emoțională al cadrelor didactice.....	115
Tabelul 6.11 Nivelul mediu de inteligență emoțională al profesorilor dorit de studenți	115
Tabelul 6.12 Percepția cadrelor didactice cu privire la nivelul mediu de inteligență emoțională al studenților.....	116

Tabelul 6.13 Nivelul mediu de inteligență emoțională al studenților dorit de profesori	116
Tabelul 6.14 Nivelul actual de satisfacție a studentului în procesul de învățare ..	116
Tabelul 6.15 Nivelul actual de satisfacție profesională a cadrelor didactice	117
Tabelul 6.16 Influența profilului profesorilor asupra satisfacției studenților.....	117
Tabelul 6.17 Influența studenților asupra satisfacției cadrelor didactice	117
Tabelul 6.18 Testarea diferențelor de inteligență emoțională dintre profesori și studenți	119
Tabelul 6.19 Descrierea datelor statistice pentru scorurile medii de inteligență emoțională per universitatea de studiu pentru studenți	122
Tabelul 6.20 Testul Levene pentru omogenitatea variabilelor pentru eșantionul studenților.....	122
Tabelul 6.21 Testul ANOVA privind diferențele de inteligență emoțională per universitate pentru studenți	122
Tabelul 6.22 Descrierea datelor statistice pentru scorurile medii de inteligență emoțională per universitatea de apartenență pentru cadrele didactice	123
Tabelul 6.23 Testul Levene pentru omogenitatea varianțelor pentru eșantionul cadrelor didactice	123
Tabelul 6.24 Testul ANOVA privind diferențele de inteligență emoțională per universitate pentru eșantionul cadrelor didactice.....	124
Tabelul 6.25 Testul t privind diferențele între nivelurile de inteligență emoțională per gen pentru eșantionul studenților	124
Tabelul 6.26 Scorurilor de inteligență emoțională pentru eșantionul studenților în funcție de gen și de fiecare fațetă.....	125
Tabelul 6.27 Testul t privind fațetele de inteligență emoțională pentru eșantionul studenților în funcție de gen	127
Tabelul 6.28 Testul t privind diferențele între nivelurile de inteligență emoțională în funcție de gen pentru eșantionul cadrelor didactice.....	129
Tabelul 6.29 Distribuția cadrelor didactice în funcție de gen	129
Tabelul 6.30 Testul t privind fațetele de inteligență emoțională pentru eșantionul cadrelor didactice în funcție de gen.....	131
Tabelul 6.31 Distribuția statistică a studenților în funcție de universitatea de apartenență și gen.....	133
Tabelul 6.32 Testul t privind nivelul de inteligență emoțională al studenților în funcție de universitate și gen	134
Tabelul 6.33 Distribuția cadrelor didactice în funcție de universitatea de apartenență și gen.....	135
Tabelul 6.34 Testul t privind nivelul de inteligență emoțională al cadrelor didactice în funcție de universitate și gen	136

Tabelul 6.35 Clasamentul fațetelor de inteligență emoțională din profilul de profesor ideal create de studenți	137
Tabelul 6.36 Clasamentul factorilor din modelul de inteligență emoțională calculat în funcție de scorurile acodare pentru fațetele de inteligență emoțională a studenților	138
Tabelul 6.37 Clasamentul fațetelor de inteligență emoțională din profilul de student ideal creat de cadrele didactice.....	140
Tabelul 6.38 Clasamentul factorilor din modelul de inteligență emoțională calculat în funcție de scorurile acodare pentru fațetele de inteligență emoțională pentru cadrele didactice	140
Tabelul 6.39 Descrierea statistică a nivelului total de inteligență emoțională pentru studenți	142
Tabelul 6.40 Kruskal-Wallis Test pentru Ipoteza 1	142
Tabelul 6.41 Testul Levene pentru omogenitatea variantei pe eșantionul studenților	143
Tabelul 6.42 Testul robust Welch privind nivelul actual de satisfacție al studentului în procesul de învățare	143
Tabelul 6.43 Diferențele dintre mediile grupelor de inteligență emoțională asupra satisfacției în procesul de învățare pentru studenți.....	144
Tabelul 6.44 Corelația conceptelor de inteligență emoțională și satisfacția în procesul de învățare	145
Tabelul 6.45 Descrierea statistică a nivelului total de inteligență emoțională pentru cadrele didactice	145
Tabelul 6.46 Kruskal-Wallis Test pentru Ipoteza 4	146
Tabelul 6.47 Testul Levene pentru omogenitatea variantei pe eșantionul cadrelor didactice.....	146
Tabelul 6.48 Testul robust Welch privind nivelul actual de satisfacție profesională al cadrelor didactice.....	146
Tabelul 6.49 Corelația conceptelor de inteligență emoțională și satisfacția profesională pentru eșantionul cadrelor didactice	147
Tabelul 6.50 Corelația conceptelor de inteligență emoțională, satisfacție privind procesul de învățare și rezultatele școlare ale studenților implicați în cercetare	148
Tabelul 6.51 Media scorurilor de inteligență emoțională pentru studenți și profesori	151